

prima instanță: N.Arabadji
instanța de apel: V.Pruteanu, L.Popova, A.Gavrilița

dosarul nr. 2rac-342/16

Î N C H E I E R E

28 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul	Tatiana Vieru
Judecătorii	Oleg Sternioală, Valentina Clevadi

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de societatea pe acțiuni „Automobilistul”, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de societate pe acțiuni „Automobilistul” împotriva societății pe acțiuni „Monolit” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 martie 2016, prin care s-a respins apelul declarat de societatea pe acțiuni „Automobilistul” și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 26 martie 2015 de respingere a acțiunii, ca depusă tardiv,

c o n s t a t ă

La 01 noiembrie 2013, SA „Automobilistul” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Monolit” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, potrivit contractului nr. 19 din 07 februarie 2008 a primit de la SRL „AutoPrezent” automobilul cu prețul de 450 000 lei, în legătură cu ce a achitat în avans suma de 337 500 lei, iar suma de 112 500 lei urma a fi achitată după primirea automobilului, astfel la 01 aprilie 2008, datoria SA „Automobilistul” față de SRL „AutoPrezent” constituia 112 278 lei.

Menționează că, conform contractului de preluare a datoriei nr. 46 din 01 noiembrie 2008 (în sumă de 47 231.85 lei), această datorie a fost preluată de către SA „Monolit” cu acordul SRL „AutoPrezent”.

Așadar, din conținutul acestor contracte rezultă că părțile s-au condus de art.art.568-571 Cod civil, iar în vederea executării contractului nr.121 din 01 noiembrie 2008,

SA „Automobilistul” a predat către SA „Monolit” diferite mărfuri în perioada februarie-noiembrie anul 2009, dar, SA „Monolit” nu a îndeplinit obligațiunile contractuale nr. 121 din 01 noiembrie 2008, iar la 01 august 2009 SA „Monolit” a reținut conform acestor contracte numai suma de 10 885 lei.

Ulterior, la 16 februarie 2011 a înaintat Judecătorei Economice o cerere privind încasarea de la SA „Automobilistul” a sumei de 26 386.85 lei, în calitate de intervenient accesoriu fiind atras și SA „Monolit”. Pe parcursul examinării cauzei, la 15 ianuarie 2013 SA „Monolit” a reziliat contractul nr.121 din 01 noiembrie 2008, iar la momentul rezilierii contractului, SA „Monolit” dispunea de suma de 7 410.78 lei, pe care SA „Automobilistul” a transmis-o SA „Monolit” conform facturii fiscale seria SW nr. 2547432 din 30 noiembrie 2009. Această datorie a fost recunoscută de către SA „Monolit” în procesul examinării litigiului cu SRL „AutoPrezent” aflat pe rolul Judecătorei Orhei și avînd în vedere că instanța de judecată a încasat de la SA „Automobilistul” în beneficiul SRL „AutoPrezent” restanța în baza contractului nr. 121 din 01 noiembrie 2008, consideră că la 15 ianuarie 2013 au fost încălcate drepturile garantate prin contractul nr.121 din 01 noiembrie 2008.

Totodată, specifică reclamantul că, în rezultatul rezilierii contractului nr.121 din 01 noiembrie 2008 SA „Monolit” are datorii față de SA „Constructorul” în mărime de 7 410.78 lei.

În vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, la 02 septembrie 2013 a expediat în adresa SA „Monolit” o cerere prealabilă prin care a solicitat achitarea datoriei în termen de 7 zile de la momentul recepționării acesteia, iar prin notificarea recepționată din 10 septembrie 2013, pîrîtul a respins pretenția reclamantului pe motivul expirării termenului de prescripție.

Consideră că dreptul la înaintarea acțiunii apare din momentul cînd reclamantul a știut, or trebuia să știe despre încălcarea dreptului său, adică din momentul rezilierii unilaterale de către SA „Monolit” a contractului nr. 121 din 01 noiembrie 2008 (de la 15 ianuarie 2013), din aceste considerente, referitor la suma datoriei termenul de prescripție nu a expirat. Mai mult, SA „Monolit” de la 30 noiembrie 2009 pînă la 01 octombrie 2013 s-a folosit de proprietatea SA „Automobilistul” și consideră că, urmează să-i achite dobînda de întîrziere conform art. 619 CC, în mărime de 3 180 lei.

Cere, societatea reclamantă, încasarea de la SA „Monolit” a datoriei de 7 410.78 lei, dobînzii de întîrziere în mărime de 3 180.92 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 26 martie 2015 cererea de chemare în judecată depusă de SA „Automobilistul” împotriva SA „Monolit” privind încasarea datoriei, dobînzii de întîrziere și compensarea cheltuielilor de judecată a fost respinsă ca depusă tardiv.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, SA „Automobilistul” a contestat-o cu apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 30 martie 2016 s-a respins apelul depus de SA „Automobilistul” și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 26 martie 2015.

La 01 iulie 2016, SA „Automobilistul” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea acesteia și hotărârii primei instanțe, cu adoptarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii integral.

În motivarea recursului, recurentul a reiterat motivele invocate în cererea de chemare în judecată și cererea de apel.

În sprijinul poziției exprimate, recurentul a menționat, că la examinarea cauzei în ordine de apel, instanța a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, și anume, art.art. 272 alin. (1) și (3), 315 alin. (4) și 575 alin. (1) ale Codului civil.

Opiniază recurentul, că instanța de apel nu a luat în considerare probele care demonstrează cu certitudine existența datoriei, și anume factura fiscală și actul de verificare a întreprinderilor și că un termen pentru achitarea datoriei nu a fost stabilit.

Astfel, consideră că instanța de apel în mod neîntemeiat a concluzionat că acțiunea este tardivă, iar termenul de adresare în judecată a început să curgă de la 30 noiembrie 2009, data eliberării facturii fiscale.

În conformitate cu art. 434 al. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Instanța de recurs constată că, decizia instanței de apel din 30 martie 2016 a fost expediată părților la data de 20 aprilie 2016, fapt confirmat prin scrisoarea de ieșire nr. 18500-4 din 20 aprilie 2016.

Astfel, avînd în vedere că la materialele cauzei nu sunt anexate probe confirmative, care demonstrează că recurentul a recepționat copia deciziei instanței de apel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, prin prisma art. 434 CPC, consideră recursul depus la data de 01 iulie 2016, în termen.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de SA „Automobilistul” urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a

interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SA „Automobilistul” este declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Călăuzindu-se de prevederile art. 440 CPC, Colegiul a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține că argumentele invocate de SA „Automobilistul” în cererea de recurs poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar. Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificîndu-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă că „ ... art. 6 paragraful 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de

succes” (cauza Rebait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Astfel, reieșind din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de SA „Automobilistul”, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de societatea pe acțiuni „Automobilistul”, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecător

Tatiana Vieru

Judecătorii

Oleg Sternioală

Valentina Clevadi